

Brachygobius xanthomelas - Borneói darázsgéb

ELSŐ LEÍRÓJA:	Herre, 1937
CSALÁD:	Gobiidae
MÉRET:	2 cm
C°:	24-28
pH°:	6-7,5
Nk°:	5-15
HELYIGÉNY:	45 liter
VISELKEDÉS:	békés, félnk
TÁPLÁLÉK:	mikroragadozó
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	2-3 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Brachygobius xanthomelas

Borneói darázsgéb

(Herre, 1937)

TOVÁBBI KÉPEK:

Képek feltöltés alatt!

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Szinte kizárólag Borneó Indonéziához tartozó területeiről ismert, ezen kívül még a Maláj-félszigeten vannak kisebb populációi, Szingapúr közelében.

Kizárólag édesvizek lakója: mocsarakban, tőzeglápokban, kisebb patakokban, mellékfolyókban fordul elő, ahol sűrű a növényzet.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

A leggyakoribb darázsgébekhez (*Brachygobius doriae*, *B. sabanus*) képest nyúlánkabb, karcsúbb termetű,

méretében is elmarad tőlük. Alapszínezete jóval halványabb, sárgás-ezüstös, néha kissé szürkés színezetű, az intenzív sárga szín alig jellemző. A testének mintájában ugyan meghatározó a klasszikus három fekete keresztcsáv, de azok sokkal vékonyabbak, mint azt a közismert darázsgébkénél megszokhattuk. A fej jellemzően nem egyöntetűen fekete, inkább a szemén keresztülfutó fekete sáv jellemző, a kopolyúfedőig legfeljebb sötétebb tónusú, foltozott a fej.

Az első domináns fekete sáv az elülső hátúszó kezdete előtt véget ér már, a második pedig a második hátúszó középső régiójában kezdődik, de a hátúszónál nem nyúlik tovább. A harmadik fontosabb sáv a farktőben, a farkúszó kezdetén található meg. Ezek a sávok között nagyobbacska fekete foltok, vagy legfeljebb az oldalvonalig húzódó tört sávok foglalnak helyet. Az úszók javarészt áttetszőek, kisebb kiterjedésű sötétszürke-fekete területek, foltok helyezkednek csak el rajta. Az elülső hátúszó első néhány sugarának alapja mindig áttetsző – ezek a sugarak legfeljebb hosszuk második felében mutathatnak fekete színt, illetve csak az úszó hátsó sugarai feketedhetnek be, mintegy áttetsző ablakot nyitva az úszó elülső felén.

Az elülső hátúszó ezen jellegzetessége, illetőleg eltérő mintázata alapján viszonylag biztonságosan megkülönböztethető a hasonló fajoktól, úgy mint a Doria-darázsgébtől (*Brachygobius doriae*) és a közönséges darázsgébtől (*Brachygobius sabanus*). Mindkét fajnak erős sárga alapszíne, és vastag, hangsúlyos fekete sávjai vannak. A Doria-darázsgében a sárga területeken sosem fordulnak elő foltok, a közönséges darázsgébnél elvéve ez megtörténhet. Köztük a biztos határozókulcs, hogy a közönséges darázsgéb első hátúszójának utolsó egy-két sugara áttetsző, míg a Doria-darázsgéb esetében az egész egyöntetűen fekete (legfeljebb a felső áttetsző karimát leszámítva); illetőleg a közönséges darázsgéb mellúszójának legfeljebb fele lehet fekete, míg a Doria-darázsgéb mellúszójának kb. kétharmada.

Némiképp emlékeztet a másik kettő, akváriumokban elvéve előforduló, ún. törpe darázsgébek csoportjába sorolt fajokra is, küllemében egyfajta átmenetet képez a karcsú, kistermetű és tömzsi, nagyobbacska fajok között. A törpe darázsgéb (*Brachygobius nunus*) testén sárga alapszín leginkább a farktővön, illetve a farkúszó bázisán található, testén négy függőleges fekete sáv fut keresztül. Az első a kopolyúfedőtől az elülső hátúszó kezdetéig, a második csík a második hátúszó tájékán, a harmadik pedig nem sokkal mögötte, míg az utolsó csík a megnyúlt farktő végén, az úszó kezdetén helyezkedik el. A fej sötét tónusú, de inkább nagyon sűrűn foltozott, mintsem egyöntetű lenne. Úszóin színek alig vannak – legfeljebb a hátúszók első néhány sugara, és a mellúszó töve fekete.

A mekongi darázsgéb (*Brachygobius mekongensis*) teljesen ezüst alapszínű, sárga szín gyakorlatilag nincs rajta. Keresztcsávjai nagyon hasonlóak a törpe darázsgébéhez, de a harmadik sáv néha csak tört, illetve foltok előfordulhatnak a sávok között. A fejen alig találunk sötét színt, az úszók szinte teljes egészében áttetszőek az első hátúszó első egy-két sugarának tövét leszámítva.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A darázsgébek csoportjáról sajnálatos módon általános körben elterjedt az a nézet az akvarisztikában, miszerint brakkvízi halak. Ez sok esetben féligazság, vagy akár egyáltalán nem állja meg a helyét. Alig egy-két olyan darázsgéb-fajt ismerünk, melyeket félsós vízben illik gondozni, a fajok többsége ezzel szemben jól tartható édesvízben, sőt, számos képviselőjük kizárólag édesvízi. Akváriumokban a két leggyakoribb fajuk a Doria-darázsgéb (*Brachygobius doriae*) és a közönséges darázsgéb (*Brachygobius*

sabanus), neveiket azonban gyakran összekeverik, a kereskedelemben általában nem kerülnek meghatározásra a pontos fajok.

Sőt, érdemes tudnunk, hogy a nagyon gyakran használt *Brachyogobius xanthozonus* név valójában egy olyan fajhoz tartozik, mely akváriumokba szinte sosem kerül, és alig ismerjük. További félreértésekhez vezethet az, hogy a borneói darázsgéb tudományos neve – *Brachyogobius xanthomelas* – rendkívül hasonlít a *B. xanthozonus* névre, így még nagyobb keveredést okozva a halak gyakorta tisztázatlan identitásában. Fontos azt is tudnunk, hogy a taxonómusoknak is van még feladatuk bőven ennél a csoportnál, több leíratlan fajt is ismerünk, és feltételezik, hogy a már leírtaknál sincs kellőképp tisztázva minden részlet.

A borneói darázsgéb akváriumokban elvétve fordul elő, sajnos csak ritkán lehet hozzájutni. Teljes mértékben édesvízi fajról van szó, nincs szüksége minimális mennyiségben sem sóra, sőt, nem is gondozható félsós vízben! Parányi termetű halak, gyakran alig érik el a 2 cm-es testhosszt. Helyigényük nem nagy, egy 40-45 literes akváriummal is bőven beérik. A medencét rendezzük be dúsan vízinövényekkel, a természetben is olyan helyeken fordul elő leginkább, ahol sűrű a vegetáció.

Ezen kívül sziklákból, kövekből, gyökerekből és ágakból egy gazdag víz alatti világot tudunk létrehozni, legyen minél több búvóhely az akváriumban. Ajánlott az apró szemű kavics, homok talaj gyanánt. Nincs szükség erős megvilágításra, akár úszónövények is használhatóak. A medence természetes hatását fokozhatjuk falevelek elhelyezésével. A szűrés lehetőleg ne okozzon túl nagy áramlást az akváriumban – egy ilyen kis medencénél bőségesen megteszi a levegővel hajtott szivacsűrés is.

Az öreg vizet természetesen a borneói darázsgébek sem kedvelik, legyenek rendszeresek a részleges vízcserék. Leginkább kissé lágy, enyhén savas vízben tarthatók jól. Érdemes az akvárium feltöltésekor legalább a víztérfogat egyharmadát vagy felét desztillált vagy ioncserélt vízzel feltölteni, és a maradékot csapvízzel. 6-6,5-es pH alkalmas a tartására, hőmérsékletet nyugodtan állítsuk 26 °C közelébe, de a kicsivel magasabbat is kedvelik. Az akváriumba tehetünk akár néhány szem égartobozt is – ez segít a pH beállításában és kicsit sötétíti a vizet. Mindezekre azért van szükség, hiszen Egyenlítő menti, esőerdei halak, melyek Borneó erdei patakjaiban és mocsaraiban honosak.

Nem társas akváriumba való faj, leginkább egymagában vagy más nano halakkal érdemes együtt tartanunk. Igényei hasonlóak sok apró termetű, esőerdei fajhoz (pl.: apró termetű razbórák, dániók, pontylazacok), ezért közülük tudunk számára társhalakat válogatni. Arra azonban okvetlenül ügyeljünk, hogy ne kerüljön mellé túl aktív, vehemens faj, mert az elnyomhatja a táplálkozás során, így a darázsgébek nem jutnak elegendő mennyiségű élelemhez. Békés, ijedős halak, bár a hímek egymás között egy picit territoriálisak lehetnek. Érdemes legalább 6-8 példányt beszerezni belőlük!

Száraz eledelre a legritkább esetben szoknak rá, már az is jó eredménynek számít, ha a fagyasztott táplálékot elfogadják. A legjobban élő eledelre tarthatóak, közülük viszont jóformán bármit elfogadnak, ami méretüknek megfelel. Kaphatnak vízibolhát, ciklopszot, artémiát, grindálférget, vágott tubifexet, kisebb szúnyoglárvát. A jó minőségű táplálás az alapja annak, hogy sikeresen tenyészthető példányokat neveljünk.

Az ivarok megkülönböztetése nem egyszerű, a nőstények kerekesebbek lesznek, a hímek színei kicsit felélénkülnek. Tenyésztéshez mindenképpen csapatban vásároljuk meg őket, és hagyjuk, hogy a halak maguk válasszanak párt, így nagyobb sikereket érhetünk el – az esetleg mesterségesen összeválogatott

párok gyakran nem vehetők rá az ívásra (bár ha nem tenyésztettek a halak, szinte lehetetlen párokat kiválogatni a nemek megkülönböztetésének nehézsége miatt). Az ideális tartási körülmények között a szaporodás is végbemegy.

Barlangokba, de leginkább csövekbe ikrázik, abból is viszonylag szűk keresztmetszetűbe, éppen ezért érdemes ilyen tereptárgyakat tennünk a szaporító medencébe (pl.: szűk műanyag, PVC csövek). A rokon fajokhoz hasonlóan a hím őrzi az ikrákat, legyezgeti és gondozza őket. Csak elvétve hallani sikeres akváriumi tenyésztésről, ennek oka a faj ritkasága. A kishalak nevelése a rokon fajokhoz hasonlóan történhet: elúszás után apró élő eleséggel (plankton, rotatória, frissen kelt artémia, kiegészítve az első napokban papucsállatkával).

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: -

Eng: Freshwater bumblebee goby

Egyéb köznevei: -

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Egyéb édesvízi halak](#)

KULCSSZAVAK:

[Brachygobius xanthomelas](#), [Gobiidae](#), [Akváriumi halak](#), [Borneói darázsgéb](#), [Herre](#), [1937](#), [Egyéb édesvízi halak](#)

JELLEMZŐK:

[bújós](#), [Indonézia](#), [Thaiföld](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [sárga vízi](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [lassú mozgású](#), [rövid életű 1-3 év](#), [alsó szint](#), [sűrű növényzetigényű](#), [Borneó](#), [békés viselkedés](#), [nagy méretű 10-20 cm](#), [fekete vízi](#), [lágvízi \(5-10 Nk°\)](#), [ragadozó](#), [Indokína](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [állóvízi](#), [Nagy-Szunda-szk](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [barna vízi](#), [kisméretű akvárium \(50 literig\)](#), [Ázsia](#), [Dél-Ázsia](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Frank Schäfer: **Brackwasserfische – Alles über Arten, Pflege, Zucht**
- <https://www.seriouslyfish.com/species/brachygobius-xanthomelas/>
- <https://www.practicalfishkeeping.co.uk/features/articles/Freshwater%20bumblebee%20goby,%20Brachygobius%20xanthomelas>
- <https://www.iucnredlist.org/species/180770/1660936>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2019-02-04 10:11:48

Legutolsó frissítés: 2019-09-28 11:05:23

Katalógus ID: 9717

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/egyeb-edesvizi-halak/brachygobius-xanthomelas-borneoi-darazsgeb.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva